UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv, Sacræ Theologiæ Professoris, Et sanctæ Inquisitionis Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtvtibvs, Et Vitiis Contrariis, In ...

De Virtvte Religionis, Et Ei Annexis; Continens septem Tractatus Theologiæ Moralis præcipuos. Primus, in ordine septimus, est de Oratione ... Septimus, & latissimus, de Beneficiis Ecclesiasticis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

Qualiter beneficia aliis vniri possint. punct. 12

urn:nbn:de:hbz:466:1-76561

Visual Library

§. XI.

Qualiter erectio beneficiorum, & illorum mutatio contingat.

1 *Quid ſit erectio, & cuius authoritate facienda ſit.*
2 *Quid de mutatione.*

1 BEneficium erigitur, ſi ius percipiendi fructus ob ſpiritualem titulum authoritate Superioris ſtatuatur. Sed quia diuerta ſunt beneficia, non eſt idem ſuperior, qui eorum erectioni authoritatem præſtet; Eccleſias Metropolitanas, Cathedrales, & Collegiatas ſolus Pontifex approbare poteſt, *c.1. ne Sede vacante c. quod tranſlat. de officio Legati*. Nouam item dignitatem, quæ re, & quæ nomine noua ſit ſolus Pontifex erigere poterit. *c.1. diſt. 22.* At benè poteſt Epiſcopus, iuſta cauſa intercedente, in aliqua Eccleſia ſecundum Archidiaconatum, perſonatum, presbiterium approbare: quia hæc non tam eſt noua beneficij inſtitutio, quam præexiſtentium extenſio: ſic Azor. *2.p.inſt. lib.5.c.29.q.25.* Debet tamen ad hanc extenſionem conſenſus illorum quorum intereſt interuenire. Azor. *lib.6.c.30.q.10.* Deinde Eccleſiæ conuentuales, & regulares, eſto olim authoritate Epiſcopi erigerentur; at modo ſolius Pontificis, vel authoritate Superiorum regularium eriguntur, quia priuilegiis Romani Pontificis ſunt à iuriſdictione Epiſcopali exemptæ, parochiales vero Eccleſias, & ſimplices, ſimpliciaque beneficia Epiſcopus creare poteſt. Azor. *2.p. lib.6.c.30.q.4.* Nunquam tamen Eccleſia erigitur, niſi dote deſignata competenti ad ſuſtentandum clericum, vel clericos, qui officia diuina peragant, aliaque munera obeant, ad quæ Eccleſia erigitur, *c.1. de cenſib. c.1. de conſ. diſt.1. c. ad audient. de Eccl. ædific.* Vnde extruens Eccleſiam compelli poteſt ad eam dotandam, *c. cum ſicut de conſecr. Eccleſ.* quod ſi abſque dote Epiſcopus eam ædificare permiſerit, tenetur eam ipſe dotare, aut ſuis expenſis quomodocunque ſuſtentare. Azor. *2.p.lib.6.*

2 Hinc fit quid ſit dicendum de mutatione Eccleſiæ? Solius inquam Pontificis authoritate Eccleſia collegiata aut parochialis in Cathedralem mutari poteſt. Quia de ratione Cathedralis Eccleſiæ eſt Epiſcopatus, qui ſolum à Pontifice creari poteſt. Item ſolus Pontifex poteſt parochialem Eccleſiam, vel ſimplicem in Collegiatam mutare. Quia ſolus ipſe poteſt nouam dignitatem cæteris præexcellentem, & dignitatem habentem inſtituere. Azor. *2.p.lib.6.c.30.q.2.* tametſi contrarium ſentiat Rebuff. *praxi benef tit. de erect. in Colleg.* quem ſequitur Garc. *12.p. de benef. c.5.n.3.* Idem eſt dicendum de mutatione Eccleſiæ ſæcularis in regularem, ſola inquam Pontificis authoritate id fieri poſſe. Quia ſolus Pontifex eſt vtriuſque ſuperior. Quapropter authoritate Epiſcopi ſolum poteſt mutari Eccleſia ſimplex in parochialem. Azor. *2.p.lib.6.c.30.q.2.* Garcia *22.p. de benef. c.5.n.2.* Barb. *alleg.68.n.9.* Et licet ſacra Congregatio cenſuerit id ab Ordinario fieri non poſſe, intelligendum eſt ceſſante cauſa, & neceſſitate, Garc. & Barb. *ſupra.* Parochialis autem Eccleſia in ſimplicem nullatenus conuerti poteſt ordinaria authoritate: quia ita cauetur à Trid. *ſeſſ.25.c.16. de reform* Barb. *dicta alleg 68. in fine.*

PVNCTVM XII.

Qualiter beneficia aliis vniri poſſint.

VT totam materiam vnionis diſtinctè explicemus, placet hunc ordinem ſequi. Primò inquirendum eſt quid ſit vnio, quotuplex, qui eius effectus. Secundò, quæ beneficia, & à quibus vniri poſſint: ex qua cauſa, & qua forma, & ſolemnitate. Tertiò, quomodo probetur, & quando cenſeatur effectum ſortita, ac tandem de eius reuocatione.

§. I.

Quid ſit vnio, quotuplex, & qui eius effectus.

1 *Quid ſit vnio.*
2 *Eſt duplex, temporalis, & perpetua.*
3 *Vnio perpetua tripliciter fit.*
4 *Pro diuerſitate vnionum effectus diuerſus ſtatuitur.*
5 *In beneficio acceſſoriè vnito non eſt locus vacationi.*
6 *Accepta collatione, & poſſeſſione beneficij principalis acceſſorium collatum eſt.*
7 *Beneficium acceſſorij vnitum per vnionem amittit omnes ſuas qualitates, & priuilegia.*
8 *Econtra eſt in beneficio principaliter vnito.*
9 *Quid præſtet vnio principalis.*
10 *Idem præſtat vnio ad vitam.*
11 *Vnde cognoſcendũ ſit de vnione acceſſoria, vel æquè principali.*
12 *Quid eſt aduertendum in præbendis annexis dignitatibus Eccleſiarum Cathedralium, & Collegiatarum.*

1 VNio eſt Eccleſiarum, ſeu beneficiorum coniunctio legitima ſuperioris authoritate facta: ſic cum communi ſententia tradit Rebuff. *prax. tit. de vnionibus benef. à n.1.* Hojeda *de imcompatibilit. benef. 2.p.c.3.n.1. & 2.* Garc. *12.p. de benef. c.2. n.3.* Azor. *2 p.lib.6.c.28 q.1.* Barboſ. *alleg.66.n.1.* Th. Sanch. *lib.7. in decal. c.29.n.145.*

2 Eſt duplex, alia perpetua, alia temporalis: perpetua, quia in perpetuum; temporalis, quia pro limitato tempore, ad vitam ſcilicet alicuius, & in eius fauorem facta eſt. Rebuff. *num.6. & 9.* Garcia *n.9.* Hojeda *de incompatib. benef. 2.p.c.3.n.1.* Sanch. & alij *ſupra.*

3 Rurſus vnio perpetua tripliciter fit. Primo cum ex duplici beneficio vnum tertium diſtinctum coaleſcit, *c. decim. ad finem 16. q.1.* Sed hæc non tam beneficiorum vnio, quam illorum extinctio, & noua beneficij erectio. Secundo fit vnio, cum vnum beneficium alteri ſubiicitur, illique incorporatur. Tertio cum æquè principaliter ſibi inuicem beneficia vniuntur: ſic Gloſſa *in c. & temporis, verbo vnire 16.q.1. & c.1. Ne ſede vacante, verbo vniendo, & ibi Doctores* Rebuff. *tit. de vnione n.11.* Petr. Greg. *de benef. c.20.n.2.* Azor. *2 p.lib.6.c.18.q.2.* Garcia *12.p.c.2 n.7.* Barb. *alleg. 66.n.2.* Gonz. *gloſſ.5.§.7.n.26.* Sanch. *lib.7.c.29.n.146.*

4 Pro diuerſitate vnionis diuerſus eſt effectus. Vnio namque, qua ex duplici beneficio vnum conſurgit, operatur retentionem priuilegiorum vtriuſque ſi compati poſſunt; ac ſi contraria ſint, meliorum, & fauorabiliorum. Gonzal. *gloſſ.5.n.28 & 55.* Pet. Greg. *n.15.* Garc. *12.p. de benef. c.2.n.10.* Vnio vero, qua beneficium alteri acceſſoriè annectitur, operatur extinctionem, & ſuppreſſionem nominis, & tituli beneficij vniti, ita vt durante vnione nec eſſe, nec nominari beneficium poſſit, ſed iudicatur vt prædium illius cui vnitur, ſic pluribus relatis Garc. *n.12.* Barb. *alleg. 66.n.38* Gonz. *gloſſ.5.§.7.n.33.* E contra vero vnio beneficiorum æquè principaliter facta operatur retentionem nominis, & tituli vtriuſque beneficij, ita vt beneficiatus in quolibet beneficio intitulatus ſit æquè ac ſi vnum alteri vnitum non eſſet. Quapropter quodlibet beneficium manet beneficium, ſicut antea eadem priuilegia, honores, & redditus tenens: ſic Gloſſa *in c. & temporis 16.q.1. & dicto c.1. ne Sede vacante.* Rebuff. *tit. de vnione, n.15.* Gonzal. *gloſſ.5.§ 7.n.112.* Garcia. *12.p.c.2.n.73.* Barboſa *3.p. de poteſt. Epiſc. alleg.66.n.50.*

5 Hinc fit in beneficio acceſſoriè vnito non eſſe locum vacationi, nec reſeruationi: quia quod non poteſt vacari; nec reſeruari poteſt. Gonz. *n.7, & 33.* Garc. *n.15.* Item neque eſſe locum regulæ de triennali. Quia hæc fauet poſſidenti beneficium in titulum, non in prædium. Garc. *n.28.* Gonzal. *n 9.* Item neque permutari, neque reſignari; neque conferri poſſe, quia per vnionem acceſſoriam omnino beneficium extinctum eſt. Gonz. *gloſſ.5.§ 7.n. 11. & 14.*

6 Fit ſecundo collatione, & poſſeſſione accepta beneficij principalis & acceſſorium collatum, & poſſeſſum eſſe, quia comparatione beneficij acceſſoriè vniti non datur collatio, nec poſſeſſio, quia non datur beneficij titulus. Gonz. *gloſſ.5.§.7.n.6.* Barb. *alleg. 66.n.39.* Garc. *12 p.c.2.n.21. & 22.*

7 Fit tertio beneficium acceſſoriè vnitum amittere per vnionem omnes ſuas qualitates, & priuilegia. Quia amittit beneficij naturam, & non entis nullæ ſunt qualitates. At habet qualitates, & priuilegia illius cui vnitur, quia in illius naturam conuerſum eſt: ſic Gloſſa *c. & temporis, verbo vnire 16, q.1. & c.1. verbo vniendo ne Sede vacante.* Gonz. *gloſſ.5.§ 7 n.2.* Barb. *alleg.66.n. 41.* Quocirca ſi parochialis vnita ſit acceſſoriè beneficio ſimplici, tanquam beneficium ſimplex eſt iudicanda; ac proinde ad illius impetrationem opus non erit ætate pro parochiali requiſita, ſed ſolum ætas pro ſimplici beneficio expoſtulata. Neque erit neceſſarius in illius prouiſione concurſus præſcriptus à Trid. *ſeſſ. 24. c. 18. de reform.* neque habebit incompatibilitatem cum alia parochiali, neque in impetratione noui beneficij erit exprimenda: ſic relati Doctores.

8 Econtra res procedunt in beneficio æquè principaliter vnito, vacat inquam, & permutari, reſignarique poteſt, ſed non ſeparatim ab eo cui eſt vnitum: alias diſſolueretur vnio. Item conferri debet, & publicari, ac ſi vnitum non eſſet. Deinde inducit incompatibilitatem cum quolibet alio ſimili, ac tandem illius eſt mentio facienda in cuiuſlibet noui impetratione. Quia naturam beneficij retinet eſto annexam, & coniunctam cum alio, ac proinde ſeruandæ ſunt illius qualitates & conditiones, Garc. *12.p. de benef. c.2. à n.37.* Barb. *alleg.66.n.50.*

9 Ex quo colligere potes hanc vnionem non præſtare, vt beneficia inter ſe communicentur, ſed ſolum vt communicentur, in perſona. Vnde nec qualitates, nec priuilegia, nec fructus vnius beneficij cum qualitatibus, priuilegiis, & fructibus alterius communicantur, ſed quodlibet beneficium ſuas qualitates, priuilegia, & fructus diſtinctos retinet; ita vt ſi in aliquo ex his beneficiis vnitis ſit neceſſario apponendus Vicarius, vt muneribus illius ſatisfaciat, is prouideri debet ex fructibus talis beneficij, & non ex prouentibus alicuius beneficij vniti, cuius bona per vnionem diſtincta, & ſeparata remanſerunt, neque obligata ad ſupplendum defectus beneficij vniti; ſicut cum duæ Eccleſiæ ſunt adinuicem vnitæ, beneficiati vnius Eccleſiæ non obligantur ſupplere defectum ſeruitij in altera Eccleſia, vt benè notauit Gonzal. *gloſſ.5.§.7.n.117.* cum Rota *deciſ.578 n.2. par.3. diuerſ.* Quod ſi illi fructus inſufficientes ſint, ipſius parochiani compelli

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

pelli debent ſuppeditare congruam ſuſtentationem, quia ipſi tenentur in ſubſidium. Gonz *ſupra.n.*115.

10 Quæ dicta ſunt de beneficiis vnitis æquè principaliter procedunt, cum vniuntur ad vitam; quia hæc vnio non extinguit titulum beneficii, ſed illius retentionem cum alio concedit. Garc. 12.*p.de benef.c.*2.*n.*38.

11 Sed inquires; vnde cognoſcendum ſit vnionem factam eſſe acceſſorie, vel æquè principaliter. Reſpondeo, inſpiciendum primo eſſe tenorem vnionis, ſi enim reſcriptum dicat; *illud & illud beneficium vnimus*, vnio eſt æquæ principalis: ſi autem dicat, *tale beneficium illi beneficio vnimus, & incorporamus*, vnio eſt facta acceſſoriè. Quod ſi ex verbis vnionis id colligi non poteſt, ſpectandum eſt quod beneficium ſit magis dignum & illud iudicandum eſt eſſe principale vnitum, & minus dignum eſſe tantum acceſſoriè, quia magis dignum trahit ad ſe minus dignũ *c.quod in dubiis, de conſecrat. Eccleſ. vel altaris*: ſi vero beneficia æqualia appareant, attendi debet an ex vno beneficio tantum denominatio proueniat, & illud iudicabitur principale vnitum aliud acceſſoriè; cum in hac æqualitate ſola vnio acceſſoria cauſa eſſe poſſit huius denominationis. Item attendi debet vſus, & conſuetudo, quæ eſt optima legum interpres. Verum ſi adhuc res dubia ſit, præſumendum eſt vnionem æque principaliter factam eſſe, & non acceſſoriè Quia ſemper præſumptio ſumi debet vt titulus beneficij cenſeatur, non vt extinguatur, *c. Abbate. de verbor ſignif.* vide Gloſſam *in clem.*2.*de præbend. verbo Eccleſias* Felin *in.c.noſtra de reſcript. ſub.n.*30.*& c.tranſlato.n.*6.*& 7.de conſt.* Garc. 12.*p.de benef.c.*2.*à n.*55. Gonz.*gl.*5 §.7 *à n.*127.

12 Aduertendum tamen eſt cum Garcia *ſupra n.*55. præbendas canonicales annexas dignitatibus Eccleſiarum Cathedralium, & collegiatarum non eſſe ita acceſſoriè annexas, vt earum tituli extincti ſint cum verè illas poſſidentes canonicorum titulum retineant, & vocem in capitulo habeant, aliaque munia exerceant. quæ exercent, ſi ſolum canonici exiſterent; quod eſt manifeſtum ſignum illam vnionem non eſſe in re acceſſoriam, ſed principalem, idque a fortiori conſtat ex eo quod cum alia ſimili præbenda compati non poſunt

§. II.

Quæ, & qualiter, & à quibus beneficia vniri poſſũt ſpectato iure communi

1 *Cathedrales Eccleſiæ, & earum prima dignitas, præcipuè in collegiatis à ſolo pontifice vniri poſſunt.*
2 *Epiſcopus omnia beneficia ſuæ diœceſis non exẽpta valet vnire*
3 *Poteſt vnire beneficia ad Sedem apoſtolicam deuoluta.*
4 *Limitatur, ne procedat in beneficiis deuolutis ob propriam negligentiam.*
5 *Dicendum de beneficiis reſeruatis, duplici limitatione appoſita*
6 *Quibus vnire Epiſcopus beneficia poteſt.*
7 *Non poteſt facere vniones ad vitam.*
8 *An aliis præter Pontificem; & Epiſcopum competat poteſtas vniendi.*
9 *Vicarius Epiſcopi hanc poteſtatem non habet.*
10 *Quid ſi vicario data ſit poteſtas cõferendi beneficia cum clauſula generali; & ad omnia requirentia ſpeciale mandatum.*
11 *Quid de capitulo Sede vacante, cenſent aliqui non habere hanc poteſtatem. Probabilius eſt oppoſitum.*
12 *Fit ſatis contrariis fundamentis.*
13 *Non debet ſibi beneficia vnire.*
14 *De legato à latere plures negant hanc poteſtatem habere.*
15 *Probabilius eſt oppoſitum.*
16 *Satisfit contrariis*
17 *Quid de Archiepiſcopo.*
18 *Quid de Abbatibus, aliiſque Prælatis iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem habentibus*
19 *Cauſa ad vnionẽ requiſita eſt neceſſitas, vel vtilitas Eccleſiæ.*
20 *Huius cauſæ cognitionem debet Prælatus permittere ad vnionem*
21 *Debent vocari hi quorum intereſt, alias erit nulla.*
22 *Vocandus eſt patronus ſiue laicus, ſiue Eccleſiaſticus, collator ſeu elector,*
23 *Rector beneficij vocandus non eſt neque item eſt vocandus defenſor, ſi vnio facienda eſt tempore vacationis.*
24 *Accedere debet conſenſus capituli Cathedralis Eccleſiæ in vnione ab Epiſcopo facta, ſed non à legato.*
25 *Qualiter Epiſcopus ab hac obligatione excuſari poteſt.*
26 *Debeatne præcedere hic conſenſus vnionem, alij negant, verius eſt tempore vnionis adeſſe debere*
27 *Differentia inter alienationem, & vnionem*
28 *Exprimi debet verus valor beneficij vniendi, & eius cui eſt facienda vnio.*
29 *Non requiritur tractatus expoſtulatus in alienatione rerum Eccleſiæ.*

1 ET quidem omni iure certum eſt, ſolum Pontificem poſſe vnire Cathedrales Eccleſias *c. & temporis.*16.*q.*1.*cap.ſicut vnire, de exceſſib.prælat.* Idem eſt de prima dignitate in Eccleſia Cathedrali, & principali in collegiata; quia earum prouiſio ſoli Pontifici competit. Azor.2 *p.lib.*6.*c.*28.*q.*6. Hoieda, 2.*p.de incompatibilit.benef.c.*3.*n.*7.*in decal.c.*29.*n.*150.*in fine.*

2 Epiſcopus vero poteſt ſpectato iure communi omnia beneficia ſuæ diœceſis non exempta vnire: *ex dicto c. ſicut vnire* ibi. *ſicut vnire Epiſcopos, atque poteſtati ſubijcere alienæ ad ſanctum pontificem pertinere dignoſcitur, ita ad Epiſcopum Eccleſiarum ſuæ diœceſis vnio, & ſubiectio earundem* & tradunt omnes. Apello beneficia non exempta, quæ prouiſioni ordinariorum ſubiiciuntur, exempta, quæ extra illorum prouiſionem ſunt.

Hinc videbatur inferri, non poſſe Epiſcopum beneficia ad Sedem Apoſtolicam deuoluta aut reſeruata, ſeu aliàs affecta vnire, quia eorum prouiſio Sedi Apoſtolicæ competit.

3 Sed dicendum eſt, optimé poſſe Epiſcopum beneficia ad Sedem Apoſtolicam deuoluta vnire, vt ſtatim vnio habeat effectum, ſed vt habeat effectum poſt primam vacationem: ſic Abbas *in c. ſicut vnire, de exceſſib.prælat.n.*6. & ibi Antonius. *n.*10. Marian. ſenior. *à n.*67. *vſque ad* 70. Azor.2.*p.lib.*6.*c.*28.*q.*15. Gõnzal. *gloſſ.*5.§.7.*n.*136. Garcia 12.*p.de benef.c* 2.*n.*92. Th. Sãch. *l.*7.*in decal.*29.*n.*149. Aug. Barboſ. *allegat.*66.*n.*15. & alij apud ipſos. Priorem partem, nempe poſſe Epiſcopum beneficia deuoluta vnire ſic probo. Quia deuolutio ſolum præſtat, vt beneficia illa vice à pontifice prouideantur, non autem impedit Epiſcopopum, quin de ipſis beneficiis, diſponat, diſpoſitione ſupradictam prouiſionem Pontificiam non impediente; at vnio quæ effectum ſortitura non ſit, quouſque denuo beneficium vacet, non impedit Apoſtolicam prouiſionem. Ergo hæc vnio fieri poteſt. Secundam partem concluſionis, nempe vnionem non eſſe habituram effectum, quouſque denuo beneficium vacet, hac ratione manifeſto. Nam Epiſcopus tollere non poteſt ius alteri quæſitum ſed titulo deuolutionis habet Pontifex ius quæſitum beneficia deuoluta conferẽdi. Ergo hoc ius tollere Epiſcopus non poteſt. At ſi vnio haberet effectum antequam Pontifex prouideret, tolleret Epiſcopus à Pontifice ius quæſitum, ſi quidem facta vnione extinguitur beneficium, & incapax eſt prouiſionis. Ergo ante collationẽ Pontificiam non poteſt vnio habere effectum. Facta vero collatione Pontificia prouiſo eſt ius quæſitum firmum, & irreuocabile. Ergo impediri non poteſt per vnionem: Ergo vnio habere non poteſt effectum, quouſque ius illud quæſitum amittatur & conſequenter quouſque beneficium denuo vacet.

4 Videtur tamen limitanda concluſio, vt procedat in beneficii deuolutis ob negligentiam ignorantiam, vel abſentiam prædeceſſorum; ſecus ſi ob Propriam Epiſcopi negligentiam deuoluta fuerint. In pœnam enim propiæ negligentiæ videtur non ſolum prouiſio, ſed quælibet beneficii diſpoſitio interdici, ne videatur vnione prouiſionem ſibi interdictam compenſare, ſic Reb. *prax. tit.de deuolutionib.n.*31. praxis Epiſcopalis. 2. *p. verbo vnio.* §.8. Auguſt. Barboſa *alleg.*66.*num.*16.

5 Idem quod dictum eſt de beneficiis deuolutis, dicendum eſt de reſeruatis; poſſe inquam Epiſcopum illa vnire dummodo vnio effectum non habeat quouſque reſeruatio ceſſet: atque ita æque de deuolutis, ac de reſeruatis loquuntur Doctores, *n.*2. relati, duplici tamen limitiatione appoſita prima ne reſeruatio ſub verbis adeo generalibus fiat, vt cenſeatur Pontifex quamlibet beneficii diſpoſitionem ſibi reſeruare. Vt ſi dicat, tale beneficium noſtræ diſpoſitioni, ordinationique reſeruamus: hac enim reſeruatione cenſetur non ſolum beneficii collationem, ſed quamlibet de illo diſpoſitionem aliis interdicere: ſic Abbas *in dicto c. ſicut vnire.n.*7. & ibi Alex. de Nouo *in addit* Azor. 2.*p.l.*6.*c.*28.*q.*16. Sanch. *l.*7.*c.*29.*n.*150. Secũda, ne reſeruatio perpetua ſit: nam hæc impedit vnionis effectum: durante namque reſeruatione vnio effectum habere nõ poteſt. Ergo ſi reſeruatio perpetua ſit numquam vnio effectum habebit ac proinde inutiliter fiet. Non igitur fieri poteſt: ſic Hoieda *de incompatib.benefic.*2.*p.cap.*3.*n.*7. Sanch. *illo num.*150. *in fine,*

6 Vnionem autem facere poteſt Epiſcopus tum aliis beneficiis *c. ſicut vnire de exceſſib.prælat. c. expoſuiſti de præbend.* tum monaſteriis, & locis religioſorum *c.conſultationib.c. paſtoralis de donationib. clement. ſi vna de rebus Eccleſ. non alienandis cap. ſi Epiſcopus.*12.*q.*2. & tradunt poſt alios antiquiores, quos allegant Felinc. *in noſtra.n.*42. *de reſcript.* Azor. *lib.*6.*c.*28. *quæſt.*19. Garc. 12.*part.de benef.c.*2.*n.*77. Sanc. *lib.*7.*in decalog.c.*29.*n.*148. Quod verum eſt quamuis illud monaſterium, cui fit vnio exemptum ſit. Sanch. & Garc. *ſupra.* Tum denique vnire poteſt fabricæ Eccleſiæ etiam cathedralis; quia eſt locus pius, & religioſus. Garc. aliis relatis, *n.*79. Nunquam tamen vnire poteſt menſæ Epiſcopali, aut capitulari, ne ius ſibi dicat & in facto proprio authoritatem preſtet, deciditur expreſsè *clem. ſi vna de rebus Eccleſiæ alien vel non,* & tradunt ibi doctores. Barboſa *allegat.*66.*n.*30. Garc. 12.*p. c.*2.*n.*166. *& ſeqq.* Bene tamen poterit ſingulorum præbendis beneficia vnire; quia inde non infertur vnionem factam eſſe capitulo. Quia aliud eſt capitulum: aliud ſinguli de capitulo: ſic Gonz. *gl.*37 *n.*2. Garc. 12.*p.de ben.c.*2.*n.*171. *& ſeqq.* Gracian. *diſc.forenſ.c.*274 *n.*54. *in fine.* Aug. Barb. *alleg.*66.*n.*31.

7 Supradicta intelligenda ſunt de vnione perpetua: ſecus de vnione temporali, ſeu ad vitam. Hanc enim Epiſcopus facere non poteſt, quia hæc non eſt propriè vnio beneficiorum, ſed

illorum

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

illorum diſpenſatio. Non enim per hanc vnionem Eccleſiiis pauperibus prouidetur, ſed perſonis:& ita tenet alios referens Staphileus *de litter. grat.tit.de modis prouiſionis.n.*19.Gar. 12.*p.de benef.c.*2.*n.*84.Sanch.*l.*7.*in decal.c.*29.*n.*152.Az.*l.*6.*c.*28.*q.*17. Aug.Barb.*alleg* 66.*n.*8.

8 Ruſus inquirimus; an aliis præter Pontificem & Epiſcopum competat poteſtas vniendi beneficia ſpectato iure communi,& dubitari poteſt de vicario generali Epiſcopi, de capitulo Sede vacante, de Legaco à latere, de Archiepiſcopo,ac denique de aliis prælatis iuriſdictionem quaſi epiſcopalem habentibus comparatione beneficiorum ſui territorij.

9 Et primo Vicarius generalis Epiſcopi ex vi vicariatus nequaquam habet Poteſtatem beneficia vniendi. Quia neque habet poteſtatem beneficia conferendi, quod minus eſt:ſic poſt alios antiquiores Rebuff.*praxi beneficiar.tit.de vnionib.n.*37.*& tit.form.vicariatus.n.*102.*l.*6.Azor.6.*c.*28.*q.*10 Sbrozius *de vicario Epiſcopi l.*2.115.*à n.*2.*vſque ad* 8,*& q.*116. *n.*Thom.Sãc. *l.*3.*in decal.c.*29.*n.*153.Aug.Barb.*alleg.*66.*n.*7.Aloyſius Ric.*reſolut.*383.*in prin.*Garc.12.*p.de benef.c.*2.*n.*69.Gracian.*diſcept.forenſ.c.*278.*n.*35.Quamuis contra ſentiat Hieronym.Gabr.*conſ.* 200.*n.*3.*l.*1.Moſedun.*deciſ.*3.*de offic.vicar.*ſed abſque fũdamẽto.

10 Quod ſi Vicario data ſit poteſtas conferendi beneficia cum generali clauſula, & ad omnia requirentia ſpeciale mandatum. Aliqui Doctores tradiderunt conceſſam eſſe poteſtatem beneficia coniungendi; eo quod conferre voluntatis ſit, coniungere vero neceſſitatis:ſic Gã.*l.*5.*tit.de poteſt.legat.Rub.*1.*n.* 115. Sed contrarium omnino dicendum eſt; quia ſub poteſtate conferendi non comprehenditur poteſtas coniungendi, vt pote omnino diſtincta. Neque etiam comprehenditur ex vi illius clauſulæ generalis;quia hæc ſolum extenditur ad ſimilia,non autem ad maiora expreſſis argum.*cap.qui ad agendum de procurator.in 6.clem.eodem tit.*Negari autem non poteſt vnionem beneficiorum diſſimilem eſſe collationi,& eſſe quid maius, vtpote quæ nequit fieri ſine conſenſu capituli,& beneficii naturam immutat. Ergo ex poteſtate conferendi beneficia cum illa clauſula generali, non infertur poteſtas vniendi, & ita tenet Rebuff.*tit.de forma vicariatus n.*102.Sbrozius *ſupra.à n.*9.Garc.*n.*69.Sanch.*n.* 154.Barb.*n.*7.& alii apud ipſos,

11 De capitulo Sede vacante plures Doctores cenſent non poſſe beneficia vnire, eo quod non poteſt iuri Epiſcopali derogare,derogaret autem beneficiorum vnione, ſiquidem illa facta Epiſcopus qui poteſtatem haberet duo beneficia conferendi, vnum tantum conferre poſſet, aliud enim per vnionem extinguitur. Præterea quia capitulum non habet poteſtatem conferendi beneficia ad Epiſcopum pertinentia. Ergo neque habebit poteſtatem vniendi,quæ maior eſt: ſic Pauin.*de officio,& poteſt. capituli.*2.*p.q.*3.*à n.*17.Ant.Euchus *in inſtit.l.*1.*tit.*9.*n.*87.Az. 2.*p.l.*3.*c.*38.*q* 9.

Probabilius tamen eſt hanc poteſtatem capitulo Sede vacante competere. Quia hæc poteſtas eſt iuriſdictionis non voluntariæ ſed neceſſariæ; eo quod neceſſitate vrgente orta ex neceſſitate Eccleſiæ, vel euidenti ipſius vtilitate vnio facienda eſt, & non aliter. At capitulum Sede vacante ſuccedit Epiſcopo in iis,quæ pertinent ad iuriſdictionem neceſſariam, imo ex plurium ſententia ſuccedit in iis, quæ pertinent ad iuriſdictionem ſiue voluntariam, ſiue neceſſariam. Ergo capitulum hanc vniendi poteſtatem habet & ita tenet Rebuff.*tit.de vnionib.n.*36.Hoieda *de incompatib.benef.*2.*p.c.*3.*n.*7.*verſ ſimiliter capitulum.*Az. contrarius,2.*p.l.*6.*c.*28.*q.*9.Garc.12.*p.c.*2.*n.*67.Sanch.*in decal.l.*7.*c* 29.*n* 155.Aug.Barb.3 *p.de poteſt.Epiſc.alleg.*66.*n.*5.

12 Neque obſtant contraria; quia vnio beneficiorum non cauſat Epiſcopo præiudicium: eſt enim exercitium Epiſcopalis iuriſdictionis, & licet faciat, vt Epiſcopus non poſſit poſt vnionem niſi vnum beneficium conferre: cum tamen ſecluſa vnione duo conferre poſſet non obinde perit ius aliquod, Epiſcopale quod in eo cõſiſtit,vt poſſit omnia beneficia ſibi ſubiecta prouidere dum beneficii naturam retinent:quæ poteſtas non immutatur ex eo quod hæc,vel illa beneficia extinguantur. Ad confirmationem reſpondeo,eſto poteſtas vniendi maior ſit,quam conferendi,quia tamen eſt neceſſitatis,& non voluntatis;ea de cauſa poteſt capitulo,Sede vacante competere,tametſi non competat poteſtas conferendi.

13 Aduertendum tamen eſt hanc vniendi poteſtatem capitulo competere,dummodo ſibi beneficia non vniat. Nam ſi Sede plena non poteſt capitulum in ſui fauorem præbere conſenſum ad vnionem;quia eſſet authorizare propriũ factum & quaſi in propria cauſa ius dicere,*clement ſi vna De rebus Eccleſ.non alienã.* Minus poterit ea ſibi beneficia vnire: & ita tenet, deciſumque refert Garc.12 *p.de benef.c.*2.*n.*68.Barboſa *alleg.*66.*n.*5

14 Legatus item à latere an poſſit beneficia prouinciæ ſibi demandatæ vnire; Variant Doctores. Negant Innoc. *in c.fin. de confirmat.vtili,vel inutili,ad finẽ* Hoſtienſis *n.*1.Iann.Andreas *n.*2.Ant.*n.vlt.*Feder.*conſ.*195.*pertotum,*Mariã.Socin.Senior dubius eſt poſt.quæſtionem latè diſputatam *in c.ſicut vnire de exceſſib. prælat.art.*3 *q.*3.*à n.*9.Mouentur.*ex dicto c.fin.de confirm. vtili, vel inutili,*vbi reprobatur Vnio facta á Legato à latere. Secundo, quia hæc poteſtas ſoli Epiſcoco videtur iure communi conceſſa *dicto c. ſicut.vnire:*ibi *Epiſcopus, &c.* Tertio Legatus à latere derogare ius commune non poteſt; at vniens beneficia videtur ius commune derogare; præſcribens cuilibet beneficio ſuum Rectorem.*c.quia nõnulli.de clericis nõ reſidentib.*& prohibens ne ab illo abſit.*c.conquerente.eodem tit.* Quarto Legati poteſtas non extenditur ad derogãdam Epiſcopalem authoritatẽ *c.vlt de religioſis domib.c,vlt.de confirmat. vtili vel inutili.* At ſi ad vnionem beneficiorum extenderetur,Epiſcopali authoritati derogaret:ſi quidem priuaret Epiſcopum aliqua prouiſione beneficiorum in perpetuum. Ergo id facere non poteſt.

15 Nihilominus oppoſitum verius eſt. Quia Legatus à latere in prouincia ſibi demandata eſt Ordinarius,& eandem cum Epiſcopo authoritatem habet, vt ſæpè dictum eſt aliis relatis docet,Garc.1.*p.debenef.c.*5.*n.*283.Sãch.*l.*8.*de matr.diſp.*9.*n.*25.Cũ ergo Epiſcopus hanc habeat poteſtatem,Legatus à latere illam habere debet:& ita tenent Abbas *in c ſicut vnire de exceſſib.prælat.n.*5.Staph.*de litter grat.tit.de modis prouiſ.n.*20.Gãb.*de officio, vel poteſt.legat.l.*5.*n.*40.Rebuff.*in praxibenef.t.de vnionib.à n.*24.Sãch.*l.*7.*in decal.c* 29.*n.*158.Garc 12.*p.c.*2.*n* 65.Az.2.*p.l.* 4.*c.*29.*q.*14 *& l.*6.*c.*28.*q.*8.Aloyſ.Riccius *in praxi fori Eccleſ. deciſ.*492.*in* 1.*edit & in* 2.*reſol.*383.*n.*2.Aug.Barb.*allegat.*66, *n.* 4.& alij apud ipſos.

16 Neque obſtant contraria. Non primum, quia in *illo cap. fin.de confirmat.vtili,vel inutili,*nõ reprobatur vnio facta à Legato:non enim ibi Legatus beneficia vniuit,ſed contulit:reprobatur autem quod ex collatione ſibi facta collatarij prætẽdebãt. ſcilicet ius exẽptionis in temporalibus,& ſpiritualibus ab Epiſcopo:quia,vt inquit ibi textus,iura,quæ diœceſanis debẽtur,per collationes Legati,& cõfirmationes apoſtolicas nec minuuntur, nec læduntur. Ad ſecundum nego,ſoli Epiſcopo hãc poteſtatem vniẽdi competere. Nam etſi *in c.ſicut vnire,*ſolius Epiſcopi mẽtio fiat,ſub illo nomine quilibet iuriſdictionem Epiſcopalẽ habens comprehenditur. Quod ex eo patet. Nam competit Epiſcopo cõfirmato,tametſi conſecratus non ſit.Sanch.*l.*7.*in decalog.c.* 29.*n.*147. Ad tertium nego vnionem beneficij ius cõmune derogare,ſed potius ius cõmune hanc concedens facultatem exequi. Neque obſtat cuilibet beneficio ſuum Rectorẽ deſignari,& in eo eius præſentiã expoſtulari;quia hoc intelligitur,dũ in eſſe beneficij perſeuerat,ſecus ſi per vnionem,aliamque viam extinguatur. Ad quartum nego vnionem eſſe derogationẽ iuris Epiſcopalis, aliis Legatus à latere conferẽs beneficia prouinciæ ſibi demandatæ,iuribus Epiſcopalibus derogaret contra tex. *in cap. ſua de confirmat.vtili,vel inutili,*ſiquidẽ per collationem factã à Legato,ceſſat in Epiſcopo poteſtas beneficia illa conferendi, quæ aliàs poterat. Sed quia hæc ceſſatio eſt per exercitiũ iuriſdictionis Epiſcopalis,ea de cauſa dici non poteſt iuribus Epiſcopalibus per eam derogari:ſic dicendum eſt in vnione,

Dixi hãc poteſtatem competere Legato à latere;quia hic poteſt beneficia prouinciæ ſibi demandatæ conferre.*c.* 1. *de officio Legat in.*6. At reliquis Legatis,quibus ea poteſtas cõferẽdi iure communi conceſſa non eſt,neque hãc habent poteſtatem,& tradit alios referẽs,Ga.12.*p.c.*2.*n.*66.Sãch.*l.*7.*in decal.c.*29.*n.*151.

17 De Archiepiſcopo conueniũt Doctores,in ſua propria diœceſi poſſe beneficia vnire,ſicut poteſt Epiſcopus. Quia verè Epiſcopus eſt:at in diœceſi Suffraganeorum nequaquã poſſe: quia illa beneficia nõ ſũt illi ſubiecta,niſi in aliquibus caſibus à iure expreſſis, quorum nullius poteſtas vniendi. Adde hanc poteſtatem eſſe poteſtatem iuriſdictionis ordinariæ,quam non habet Archiepiſcopus in beneficia Suffraganeorũ,quod manifeſtè colligitur *ex c.ſicut vnire de exceſſ.prælat:*vbi aſſenſus,vel cõfirmatio Metropolitani de vnione beneficij Suffraganei nullius putatur cõſiderationis:ita pro certo tenent Abbas *eo c.n.*4.Reb.*prax. benef.tit.de vnionib.n.*29,*&* 30.Azor.2.*p.l.*6.*c.*28.7.Hoj.*de incomp.benef.*2.*p.c.*3.*n.*7.Sanch.*l.*7.*c.*29.*n.*156.

18 Denique de Abbatibus,aliiſq; Prælatis iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem habentibus dubitant Doctores an habeãt poteſtatem vniendi beneficia ſibi pleno iure ſubiecta? Et quidem ſi ſit priuilegio,conſuetudine immemoriali, aut quadragenaria cum titulo,ferè omnes Doctores conueniũt hos Prælatos vnire poſſe. Quia hæc poteſtas cum ſit iuriſdictionis,præſcribi cõſuetudine poteſt. At ſecluſo priuilegio,vel conſuetudine immemoriali, communior ſententia defendit nequaquam poſſe beneficia vnire:ſic plures Doctores relati à Sãch.& Garc.*locis ſtatim allegãdis.* Mouẽtur ex *c.ſicut.vnire,*vbi vnio facta ab Abbate de beneficio ſibi ſubiecto cõmittitur Epiſcopo,vt eam infirmet ſi velit. Cæterum verius cenſeo hanc poteſtatẽ his Prælatis competere. tum quia *in c,ſicut vnire,*ea de cauſa vnio illa ab Abbate facta mandatur infirmari,quia fuit facta abſque cõſenſu Epiſcopi,cui beneficium ſubiiciebatur. Ergo à contrario ſi ex cõſenſu Epiſcopi vnio facta eſſet,vel beneficium illi ſubiectum non eſſet,vnio valida foret. Tum quia his prælatis cõpetunt ea quæ ſunt iuriſdictions Epiſcopalis hæcque poteſtas ad iuriſdictionẽ Epiſcopalem pertinet,ſiquidem competit Epiſcopo nõ conſecrato, ſed ſolum confirmato:& ita tenet Man Rodr.3 *t. quæſt* 80. *art.* 1. Garcia 12.*p.c.*2.*n.*72.Sanch.*l.*7.*in decal.c.*26.*n.*106.& alij plures apud ipſos.

Qualiter ſupradicti omnes hanc vnionem beneficiorum præſtare debeant, conſtabit explicatis conditionibus pro vnione requiſitis.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

19 Prima ergo conditio eſt neceſſitas, vel vtilitas Eccleſiæ, hanc autem eſſe omnino neceſſariam, vt vnio valida ſit, probat: tex *expoſuiſti: de præbendis*: ibi: *ſi euidens neceſſitas vel vtilitas exigat*: & tradunt ibi cõmuniter Doctores. Rebuff. *tit. de vnione n.* 38. Hojeda *de incõpatibilit.* 2. *p. c.* 3. *n.* 8. Azor. 2. *p. l.* 6. *c.* 28. *q.* 4. & 13. Garc. 12 *p. de ben. c.* 2. *n.* 180. Aug. Barb. *alleg.* 66. *n.* 21. Sãch. *l.* 7. *in decalog. c.* 29. *n.* 161. Neceſſitas eſt: ſi præbẽda, cui facienda eſt vnio, careat ſufficientibus redditibus ad alendũ miniſtrum, vt expreſſè dicitur *in dicto c. expoſuiſti.* ibi, *de redbitibus præbẽdarum ſuarum nequeant ſuſtentari*: Vtilitas eſt, ſi ob tenuitatẽ fructuum non inueniãtur idonei miniſtri, qui beneficiis deſeruiant: ſic habetur *in ſuprad. c. expoſuiſti.* Azor. *dicta q.* 13. Sãch. *n.* 161. Barb. *n.* 22. Rebuff. & Hojeda *ſupra.* Ad vtilitatem pertinet argumentum diuini cultus: ſi enim facta vnione cultus diuinus augetur, ſufficientẽ præbet cauſã vniendi; colligitur *ex c. ex parte. de conſtitut.* & ex Trid. *ſeſſ.* 14 *c.* 9 *de reformat. & tradit* Sãch. *dicto c.* 29. *n.* 161. Ex quo manifeſtè conſtat, dari legitimã cauſã vniendi aliqua beneficia conuentibus religioſorum, quia eorum vnione augetur diuinus cultus. Sanch. aliis relatis, *dicto, n.* 171.

20 Vt autem hæc vnio non ſolum licitè, ſed validè fiat, debet prælatus, vniens cauſæ cognitionem præmittere, aliàs, cæco, irrationabilique modò procedet, & abſque poteſtate, cum non ſit ei aliter poteſtas vniendi conceſſa: conſtat ex iis quæ diximus, *tract. de legibus. diſp. vlt. diſpenſat. pun.* 13 & *pun.* 14. explicuimus qualiter credendum ſit prælato adhibuiſſe cauſæ cognitionem ibi dicta confirmant in præſenti Sanch. *dicto c.* 29. *n.* 162. Garc. *c.* 2. *à n.* 120. Barb. *alleg.* 66. *n.* 13. & 14.

21 Secunda conditio eſt, vt vocentur hi quorum intereſt, aliàs nulla ſit vnio, & meritò. Quia non debet fieri, ſi tertio iuſtum præiudicium generatur, *clem. vnica §. ad hæc. de ſtatu Monach.* conſentit Trid. *ſeſſ.* 7. *c.* 6. *de reformat.* & tradit Rebuff. *tit. de vnionibus, n.* 43 Azor. 2. *p. lib.* 6. *c.* 28. *q.* 14. Sanch. *l.* 7. *in decal. c.* 29. *n.* 163. Garc. 12. *p. c.* 2. *n.* 203. Aug. Barb. *alleg.* 66. *n.* 34.

22 Hi verò ſunt primò patronos ſiue laicus, ſiue Eccleſiaſticos inferior collator, ſeu elector, quia his omnibus per vnionẽ notabiliter præiudicatur; ſiquidẽ ius quod poſſidẽt, extinguitur. Debẽt ergo vocari, vt ſic vocati opponãt cõtra vnionẽ, ſi quid habẽt cõſtat *ex ſupradicta clem.* & ex Trid. *ibi* & *ſeſſ.* 24. *c.* 25. ſic Doctores nuper relati. Neque Epiſcopo aſſerẽti horũ citationẽ feciſſe creditur: niſi aliunde probat; aliàs in voluntate Epiſcopi ſitum eſſe ſupradictis præiudicare. Garc. 12. *p. c.* 2. *n.* 213. Hi ergo vocantur, vt conſenſum præſtent: quapropter abſque eorum cõſenſu nequit fieri vnio, vt multis relatis probat Sanch. *l.* 7. *in decal. c.* 29. *n.* 167. & 178. Garcia 12. *p. de benefic. cap.* 2. *à n.* 205.

Solum in vnione facienda per Legatum à latere eſt cõtrouerſia? an patronus Eccleſiaſticus vocari debeat, & cõſentire? Negat Sanch. *n.* 169. alios referens. Quia huic patronatui Legatus derogare poteſt, & idem cenſet de patronatu laycali ex ſola conſuetudine, præſcriptione, aut priuilegio, quia natura patronatus Eccleſiaſtici immutatur, *facit cum dilectus de iure patronat. c. dilectus de officio Legati.* Sed cõtrarium verius cenſeo cum Garc. 12. *p. de benef. c.* 2. *n.* 221. quia nullibi eſt Legato poteſtas conceſſa derogandi huic patronatui in vnione beneficiorum. Nam eſto data ſit ad derogandum in prouiſione, non inde infertur in vnione, quæ titulum extinguit, & ius abſorbet datam eſſe. Quod ſi vocati renuant venire, vel præſtare conſenſum; poterit prælatus ad vnionem procedere. probata prius, & per ſententiam declarata neceſſitate, vel vtilitate. Quia tunc patronus collator, vel elector irrationabiliter diſſentiunt, vel cum vocati non comparent, cenſentur tacitè conſentire.

23 Præter ſupradictos nullus alius vocandus videtur. Non rector beneficij, ſi vnio non ſit effectum habitura durante eius vita, ſed poſt mortem. Quia non præiudicatur. *c. cõſultationibus. de donationib. & clem. ſi vna de rebus Eccleſ. nõ alienãd. & ibi Gloſſa.* Seraph. *deciſ.* 1078. Garc. 7. *p. de benef. c.* 2. *n.* 214. Sãch. *l.* 7. *c.* 29. *n.* 171. Barb. *alleg.* 66. *n.* 36. Neque item vocandus eſt defenſor beneficij, ſi vnio facienda eſt tempore vacationis, Quia defenſoris conſtitutio pro diſmembratione, & diuiſione beneficij, illiuſque alienatione requiritur, nõ pro vnione. Sãch. *n.* 71. Garc. *à n.* 215. Neque item debent vocari plebs: quia non præſumitur allegatura cõtra id quod ſibi vtilius & conuenientius ſit, ſi tamen de facto vnioni ſe opponat, audiẽda eſt, & cauſa quã allegat examinanda; quia ſua non leuiter intereſt bonum habere paſtorẽ. Garc. *n.* 229. Sãch. *dicto c.* 29. *à* 163. Barb. *alleg.* 66. *n.* 37. & allij apud ipſos. De ſunio facienda eſt per Legatum, ſeu ex commiſſione Põtificis; aliqui relati a Garc. *n.* 221. exiſtimant vocandum eſſe Epiſcopum, quia ſua intereſt, ne per vnionem priuetur iure quod habet beneficia conferendi: Sed contrarium merito probat ibi Garc. *n.* 222. alios referens; quia hoc præiudicium ex natura vnionis naſcitur, quam deberet ipſe ordinarius præſtare.

24 Tertia conditio eſt, vt capituli cathedralis Eccleſiæ conſenſus accedat *c. paſtoralis. de donationib. clem. ſi vna. de rebus Eccleſiæ non alinand.* & tradunt omnes in vnione facienda per Epiſcopum. In vnione tamen facienda per Lugatem, ſeu ex commiſſione Pontificis, communiter Doctores cenſent non eſſe cõſenſum capituli requirendum. Quia cum capitulo conſortium nõ habet: ſic pluribus firmat Garc. 12. *de ben. c.* 2. *n* 150. & 151. at placet diſtinctio, quam adducit Sanch. *lib.* 7. *in decalog. c.* 29. *n.* 166. ex Mariano Socino Seniore *c. ſicut vnire, de exceſſib. prælat. art.* 6. *concl.* 14. *n.* 115. nempe conſenſum capituli requiri, ſi Legatus vniat tanquam Ordinarius: quia tunc iura, & leges Ordinariis impoſitas videtur obligatus ſeruare: ſecus verò ſi vniet tanquam delegatus Pontificis, & nomine ipſius.

25 Ab hac obligatione requirendi conſenſum capituli excuſari poteſt Epiſcopus conſuetudine immemoriali, aut quadragenaria cum titulo; quia videtur eſſe præſcriptio: ſic aliis relatis Garc. 12. *p. de benefic. c.* 2. *n.* 152. qui addit his regnis eſſe præſcriptam conſuetudinem generalem, qua derogatum eſt huic obligationi requirendi conſenſum capituli.

Secundo excuſari Epiſcopus poteſt, capitulum requiſitum nollet abſque cauſa legitima præbere conſenſum, tunc enim poſſet Epiſcopus ad vnionem procedere; tametſi capituli conſenſus non accedat; quia non eſt priuandus Epiſcopus poteſtate vniendi, quam habet ob contradictionem irrationabilem capituli. Credo tamen prius capitulum compellendum eſſe quoad fieri poſſit, vt conſentiat. At ſi eius conſenſus, obtineri non poſſit, poterit ad vnionem procedere. ſic Azor. 2. *p. lib.* 6. *c.* 28. *q.* 12. Rebuff. *reg.* 21. *Cancell. gloſſ.* 11. *n.* 3. Mat. Socin. Senior. *c. ſicut vnire art.* 6. *conc.* 1. *n.* 92. Sãch. *l.* 7. *in decal. c.* 29. *n.* 164. vbi aduertit cũ Mariano Socino, exiſtente iuſta cauſa contradicendi, vnius contradictionem ſufficientem eſſe ad impediendam vnionem.

26 Sed ob dubium; an hic conſenſus capituli præcedere debeat vnionem, an ſatis ſit vt ſubſequatur? Communior ſententia defendit ſat eſſe ſubſequi, ſicuti de conſenſu patroni, electoris. & ſimilium dictum eſt: ſic Boerius *deciſ.* 345. *n.* 3. & 4. Rebuff. *dicta reg.* 21. *Cancell. gl.* 11. *n.* 20. Hoj. *de incompatib. ben.* 2. *p. c.* 3. *n.* 9. Sãc. *l.* 7. *c.* 29. *n.* 165. Azor. *q.* 12. *in fine.* Garc. 12. *p. de ben. c.* 2. *n.* 147. & alij apud ipſos. Et probari videtur ex textu *in c. cũ nos, de his quæ fiũt à prælato ſine cõſenſu capituli*: ibi: *certũ eſt cõceſſionẽ illã non tenere, quã reclamãte capitulo per prædeceſſorem tuũ conſtat factã fuiſſe, niſi eam rectã poſtmodũ habiſſet.* Item ex textu *in c. iura de iure patronat.* vbi religioſi non poſſũt retinere Eccleſias ſibi à laicis conceſſas, niſi diœceſani cõſenſus accedat.

Cæterum verius credo, conſenſum capituli tempore vnionis adeſſe debere. Quia eſt ad valorem, & ſubſtantiam vnionis requiſitus Neque obſtat ſat eſſe conſenſũ patroni ſubſequi. Quia cum in eius fauorem admittatur, mirum non eſt, ſi ſufficiat ſubſequi. Et idem eſt de conſenſu diœceſani, de quo *in cap. cura de iure patronat.* Idem de conſenſu capituli in alienatione rerum Eccleſiæ, de qua *in cap. cum nos.* In his enim ſat eſt conſenſum ſubſequi; eo quod in eorum fauorem introductus ſit. At capituli conſenſus non in gratiam capituli, de cuius præiudicio in vnione non agitur, ſed in gratiam Eccleſiæ, ne paſſim, & retinerè vniones fiant requiſitus eſt; eaque de cauſa adeſſe debet tempore vnionis: ſic Burſat. *conſ.* 85. *l.* 2. *n.* 14.

27 Hinc oritur quædam differentia maximè notanda inter alienationem rerum Eccleſiaſticarum, & beneficiorũ vnionem, nempe in alienatione rerum Eccleſiaſticarum nullitatem alienationis ob defectum conſenſus, aliarumque ſolemnitatum poſſe ab ipſa Eccleſia, & non ab alio allegari: quia in eius fauorem eſt nullitas introducta. At nullitatem vnionis ob defectum conſenſus capituli poſſe à quocunque allegari. Quia non in gratiam capituli, ſed in gratiam Eccleſiæ, & pro illius recta gubernatione introducta eſt: ſic benè notauit Garc. 12. *p. de benef. c.* 2. *à n.* 164.

28 Quarta conditio eſt requiſita, vt exprimatur verus valor beneficij vniendi, & eius cui eſt facienda vnio. Aliter enim conſtare non poterit vnionem neceſſariam, vel vtilem eſſe: habetur *reg. Cancell.* 21. *de vnionibus.* Hoc tamen intelligi debet in vnione, quæ poſtulatur facienda à Pontifice, vel eius Legato. Quia valorem beneficiorum ignorant. Secus de facienda ab Ordinario, cui valor beneficij ſatis perſpectus præſumitur: ſic Rebuff. *ſupradicta. reg. Cancell.* 21. *gloſſ.* 5. & *ſeqq.* Sanch. *l.* 7. *c.* 29. *numer.* 178.

29 Quinta conditio ab aliquibus in vnione beneficiorum expoſtulata, eſt tractatus in alienatione rerum Eccleſiaſticarum requiſitus. Quia eſt quædam rei Eccleſiaſticæ alienatio. ſic Abbas *conſ.* 106. *n.* 3. & 4. *l.* 2. Sed merito à reliquis Doctoribus hæc conditio non admittitur; eo quod nullus ſit textus eam præſcribens. Nam in *in clem* 2. *de rebus Eccleſ. non alienãd.* ſolius capituli conſenſus, non tractatus requiſitus eſt. Vnio autem beneficiorũ licet ſit aliquo modo alienatio, non eſt tamen verè, & propriè, & conſequẽter conditiones alienationis ſubire non debet: & ita tenent Boërius *deciſ.* 345. *n.* 2. Pauin. *de officio, & poteſt. c. Sede vacante* 2. *p. q.* 3. *n.* 22. Rebuff. *reg Cancell.* 21. *gloſſ.* 11. *n.* 2. Sanch. *l.* 7. *in decal. c.* 29, *n.* 172. Garc. 12. *p. de benef. c.* 2. *n.* 146. Azor. 2. *p. l.* 6. *c.* 28. *n.* 8. *q.* 12. & alij apud ipſos.

§. III.

Qualiter beneficia ſpectato nouo iure Trid. vniri poſſint.

1 *Expenditur decretum. ſeſſ.* 7. *c.* 4.
2 *Qualiter vniones factæ ante concilium examinandæ ſunt iuxta decretum. ſeſſ.* 7. *c.* 6.

3 Expen-

3 *Expenditur decretum Trident.ſeſſ.7.c.7.*
4 *Qualiter poteſt Epiſcopus vicarios perpetuos deſignare, à qua deſignatione aliqui caſus excluduntur.*
5 *Non poteſt Ordinarius in aſſignatione Vicarij procedere abſque cauſa rationabili.*
6 *Vt Vicarium temporalem in perpetuum mutet, debet prius exigere Vicarium in titulum.*
7 *Debet vocare eos, quorum intereſt.*
8 *Extra tempus viſitationis hæc deſignatio fieri poteſt.*
9 *Darique poteſt ab vnione appellatio.*
10 *Beneficia vnius diœceſis non poſſunt cum beneficiis alterius diœceſis, &c. vniri.*
11 *Vniones parochialium inter ſe, & ſimplicium beneficiorum cum curatis conceduntur à Trident. Ordinariis etiam tanquam Sedis Apoſtolicæ delegatis.*
12 *Hæc vnio facienda non eſt abſque conſenſu capituli.*
13 *Qualiter Trident. decernat vniones faciendas ſeminario.*
14 *Quæ beneficia ſeminario vniri poſſunt.*
15 *Quæ conditiones ſunt ſeruandæ in hac vnione.*
16 *Proponitur difficultas non eſſe opus ſeminarium erectum actu eſſe, vt illi beneficia vniri poſſint.*
17 *Parochiales Eccleſiæ non debent monaſteriis, præbendis, aliiſve locis piis vniri.*
18 *proponuntur duæ limitationes, ſed non admittuntur.*
19 *Pro diſtributionibus quotidianis ſimplicia beneficia vniri poſſunt.*
20 *Libera beneficia beneficiis ſubiectis patronatus vniri nõ poſſũt*
21 *Simplicia beneficia vniri poſſunt religioni, ſeu conuentui exiſtenti intra diœceſim.*

1 HVcuſque explicata ſunt ad vnionem requiſita iure communi ſpectato, videndum eſt an aliquid nouo iure Trident. immutatum ſit. Vt ergo cum diſtinctione procedamus expendamus verba Trident. de vnione tractantia, & inde colligemus, quid immutatum ſit.

3 Primo *Trident. ſeſſ.7.c.4.* inquit, quicunque de cætero plura curata, aut alias incompatibilia benefic. Eccleſiaſtica ſiue per viam vnionis ad vitam, ſiue commendæ perpetuæ recipere, aut retinere præſumpſerit, &c priuatus exiſtat. Ex quibus verbis aliquibus placet beneficiorum aliàs incompatibilium vniones ad vitam omnino prohiberi, ſicuti iure antiquo diximus eſſe prohibitas. ſic Gonz. *gloſſ.5 §.7.n.146.* At verius eſt ibi nihil de prohibitione vnionum, ſed de incompatibilitate ipſorum beneficiorũ vnitorũ ſermonẽ eſſe, vt benè notauit Garc. 1. *p. 2. de ben. c. 2.* 85.

2 Eadem *ſeſſ.7.c.6.* ſic concilium decernit. Vniones perpetuæ à quadraginta annis citra factæ examinari ab Ordinariis tanquam Apoſtolicæ Sedis delegatis poſſunt, & quæ per ſubreptionem, vel obreptionem obtentæ fuerint irritæ declarantur. Illæ vero quæ à dicto tempore citra conceſſæ nondum in toto, vel in parte ſortitæ ſunt effectum, & quæ deinceps ad cuiuſuis inſtantiam fieret, niſi eas legitimis, aut aliàs rationalibus cauſis coram loci Ordinario vocatis quorum intereſt verificandis factas fuiſſe conſtiterit per ſubreptionẽ obtentæ præſumantur, ac proinde niſi aliter à Sede Apoſtolica declaratũ fuerit, viribus omnino careãt.

In his verbis licet non concedatur Ordinariis poteſtas examinandi vniones quadraginta annis ante publicationem concilij factas. At cum non regentur, poterunt Ordinarij eas examinare iuxta formam iuris communis, ſic Barb. *in ſup. loco concilij* refert ſacram congregationem declaraſſe. Item vniones poſt publicationem concilij conceſſæ citra 40. annis, & effectum ſortitæ vigore huius decreti examinari non poſſunt, quia nulla de illis eſt ibi mentio facta, ſed diſpoſitioni iuris communis remittitur. Vigore ergo huius decreti poſſunt Ordinarij tanquam Sedis Apoſtolicæ delegati reuidere vniones poſt. 40. annos factas, & quæ per ſubreptionem, vel obreptionem fuerint obtentæ irritas declarare; quæ tamen non fuerint ſortitæ effectum vocatis iis quorum intereſt tanquã per ſubreptionem obtentas poſſũt præſumere, niſi ex legitimis, probatiſque cauſis factas fuiſſe cõſtiterit. Quod decretum excludit ne poſſeſſor beneficij vniti poſſit contra hoc examen, & declarationem præſcriptione ferè quadragenaria ſe tueri. Secundò, excludit ne poſſit ad Metropolitanum appellare, quia ab eo qui vt delegatus procedit ad ſolum delegantem datur appellatio: *c. ſuper q. §. porro de officio delegati:* ita vt ne Legatus à latere ſe poteſt in illa cauſa intromittere. *c. ſtuduiſti de officio Legati.* ſic Sanch. *l.7. in dec. c.29.n.179.*

3 Deinde *eadem ſeſſ.7.c.7. de reformat.* inquit concilium beneficia curata, quæ cathedralibus, collegiatis, ſeu aliis Eccleſiis, vel monaſteriis, beneficiis, ſeu collegiis, aut piis locis quibuſcunque perpetuo vnita, & annexa reperiuntur ab Ordinariis locorum annis ſingulis viſitentur, qui ſollicitè prouidere procurent, vt per idoneos Vicarios etiam perpetuos, niſi ipſis Ordinariis pro bono Eccleſiarum regimine aliter expedire videbitur; ab eis cum tertiæ partis fructuum aut maiori, vel minori arbitrio ipſorum Ordinariorum portione etiam ſuper certa re aſſignanda ibidem deputandos, animarum cura laudabiliter exerceatur appellationibus, priuilegiis, exemptionibus etiam cum iudicum deputatione, & illorum inhibitionibus quibuſcunque in præmiſſis minimè ſuffragantibus.

Hoc decretum nihil de vnione ſtatuit, ſed illa ſuppoſita tria decernit. Primo; vt ab Ordinariis curata beneficia vnita viſitentur. Secundo, vt in eis Vicarij temporales, vel perpetui apponantur deſignata congrua portione. Tertio, reuocantur quælibet priuilegia, exemptiones, & remouetur appellatio. De viſitatione latè agendum eſt Deo dante tract. de iuriſdict. Eccleſiaſt. & ſæculari.

4 De Vicariorum deſignatione breuiter dicimus penes Ordinarium eſſe in ſupradictis beneficiis iuratis Vicarium etiam perpetuum deſignare, non obſtante quolibet priuilegio, & exemptione.

Excipiuntur tamen aliqui caſus, quos benè recenſet Flores de Mena *in ſuis variis quæſtionib. q.17. per totum, & ex illo* Sanch. *l.7. in dec. c.29 n.191.* Garcia 11. *p. de benefic. c.1. à n.3.* Barboſa *alleg.72. à n.189.* Primus eſt in beneficiis vnitis monachorũ, aut mendicantiũ. Nã in his non poteſt Ordinarius Vicarium perpetuum apponere ſed appoſitum, & nominatum à prælato monaſterij, ſeu conuentus, cui eſt beneficium vnitum poteſt examinare, & ſi idoneus repertus fuerit approbare: ſic habetur in *conſtit. Pij V.* quæ incipit. *Ad exequendum edita Kal. Nouẽb. an. 1567. & eſt in Bullario* 46. Hic Vicarius tum ſæcularis, tum regularis ex ipſo conuentu, cui eſt beneficium vnitum eſſe poteſt, imo ex *conſtitutione Pij V.* regularis debet eſſe, ſi ab ipſo monaſterio, ſeu conuentu nominetur; & tradit Barboſa *alleg.72.n.*190. Garc. 11. *p. de benef. c.2. n.*13. Secundo excipiuntur à Flores de Mena *n.*41. & Sanch. *dicto n.*91. beneficia vnita eo pacto, & concordia à Põtifice confirmata, vt per Vicarium ad nutum amobilem deſeruiantur. Quæ Trident. non derogat his pactis, & concordiis, debebat enim illorum expreſſam mentionem facere. Tertiò excipiuntur beneficia, quæ ex conſuetudine immemoriali per Vicarios ad nutum amobiles reguntur conſentientibus Ordinariis: quia nulli conſuetudini derogat concilium, & præſertim immemoriali, quæ ad ſui derogationem expreſſam requirit mentionem: ſic Flores de Mena *dicta q.10. n.* 4. Sanch. *dicto n.*191. Tametſi contrarium defendat Garc. *dicta* 11. *p. c.2.n.7.* referens à ſacra congregatione deciſum. Quartò excipiunt iidem authores beneficia vnita ex priuilegio in remunerationem conceſſo cum clauſula apponendi Vicarium ad nutum amobilem quia in derogatione priuilegiorum non eluditur priuilegium in remunerationem conceſſum. Quintò excipiuntur beneficia vnita poſt Trident. decretum cum priuilegio Apoſtolico apponẽdi Vicarium ad nutum amobilem, debet tamen in priuilegio contineri ſaltem in genere derogatio Trident. vt latius, diximus. *tract. de legib. diſp. de priuileg.*

5 Aduertendum tamen eſt primo in hac Vicarij perpetui aſſignatione non poſſe Ordinarium pro libito, & ſine cauſa ſtylum, ſtatutum, & fundationem alterare, ſed ex cauſa, quæ iuxta prudentis arbitrium in vtilitatem beneficij vniti cedat. Quia arbitrio Epiſcopi ratione regulato relictum eſt, vt conſtat ex illis verbis ſollicitè prouidere procurent; & ex illis niſi pro bono Eccleſiarum regimine aliter expedire videbitur, & tradunt Flores *q.10.n.47.* Sanch. *n.191.* Garc. 11. *p. c.2.n.8.*

6 Secundò, aduerte, non poſſe Epiſcopum Vicarium temporalem in perpetuum mutare, niſi prius Vicariam perpetuam erigat, & beneficium conſtituat, ſic aliis relatis tenet, & deciſum refert Garcia 11. *p. de benefic. cap.2. n.*15.

7 Tertiò, aduerte non poſſe Epiſcopum ad hanc mutationem faciendam procedere, niſi vocatis iis quorum intereſt. Garc. *n.*10 Flores. *d. q.10. n.*80.

8 Quartò notat Garc. *n.*12. Barb. *n.* 190. hanc aſſignationem Vicarij in beneficiis vnitis, monaſteriis, & locis regularibus, & exemptis fieri non poſſe niſi in viſitatione; quia extra viſitationem non videtur à concilio conceſſa iuriſdictio in hæc loca exempta. Sed non credo, quia concilium duo concedit Epiſcopo, ſcilicet viſitare hæc beneficia, & in eis Vicarios perpetuos, ſeu temporales apponere, neque reſtrinxit appoſitionem Vicarij ad tempus viſitationis; aliàs extra hoc tempus neque in beneficiis vnitis Eccleſiæ Cathedralis aliiſque piis locis non exemptis Vicarios apponere poſſet; ſiquidem æquanimiter de omnibus concilium loquitur.

9 Quintò nota appellari poſſe ab erectione Vicariæ in titulum, & deſignatione Vicarij perpetui, ſi ij quorum intereſt videant expedire: vt benè probat Nauarr. *conſ.11. de ſtatu Monach, aliàs 9. de præbend. in fine.* Sed hanc appellationem credo ſolum habere effectum deuolutiuum non ſuſpenſiuum; eo quod in *dicto c.7.* Trid. remoueatur appellatio. Et licèt Garc. *dicto c.2. n.* 11. dicat id eſſe intelligendũ, quando fit appellatio ab erectione Vicariæ & deſignatione Vicarij tempore viſitationis; ſecus ſi extra ad tempus deſignatio fiat. At verius videtur quocunque tempore Vicaria erigatur, & Vicarius deſignetur appellationem eſſe remotam, ſicuti ſunt remota priuilegia, exemptioneſque contrariæ, vt conſtat ex illa generali clauſula omnia antecedentia comprehendente, Appellationibus, priuilegiis etiam cum iudicum deputatione, & illorum inhibibitionibus quibuſcunque in præmiſſis minimè ſuffragantibus.

10 Præterea decernit Trid. *ſeſſ.14.c.7. de reformat.* Beneficia vnius diœceſis, etiamſi parochialis. Eccleſiæ Vicariæ perpetuæ, aut ſimplicia beneficia, ſeu præſtimonia aut præſtimoniales portio

portiones fuerint, etiam ratione augendi cultum diuinum, aut numerum beneficiatorum, aut alia quæcumque de cauſa alterius diœceſis beneficio, aut monaſterio, ſeu collegio, aut loco etiam pio perpetuò non vniantur. Ex quibus manifeſtè conſtat ius commune correctum eſſe. Nam illo ſpectato poterat Epiſcopus beneficia ſuæ diœceſis cum beneficiis alterius diœceſis vnire accedente Epiſcopi conſenſu, vt benè tradunt Marian. Socin. Senior. *c. ſicut vnire de exc ſſib. prælat. art. 4 q. 13. n. 80. & art. 6. conc. 11. 12. & 13. n.* 102. 103. & 104. Cacial. *tract. de vnion. c. 4. q. 13. & art. 6. n.* 8. At attento hoc Trident. decreto nequaquam id fieri poteſt: ſic Fiſcus *de viſit. l. 2. c. 26. n. 24.* Azor. *2. p. l. 6 c. 28. q. 17.* Garc. *12. p. c. 1. n. 86.* Sanch. *l. 7. in decal. c. 26. n. 180.* Barb. *alleg. 66. n. 9.*

11 Deinde decernit Trident. *ſeſſ. 24. c. 5.* vt Eccleſiarum ſtatus conſeruetur poſſint Epiſcopi etiam tanquam Sedis Apoſtolicæ delegati iuxta formam iuris, ſine tamen præiudicio obtinentium facere vniones perpetuas quarumcunque Eccleſiarum parochialium, & baptiſmalium, & aliorum beneficiorum curatorum, vel non curatorum cum curatis propter earum paupertatem, & in cæteris caſibus à iure expreſſis, etiam ſi dictæ Eccleſiæ vel beneficia eſſent generaliter, vel ſpecialiter reſeruata, aut qualitercunque affecta. Quæ vniones etiam non poſſunt reuocari, nec quoquo modo infringi vigore cuiuſcunque prouiſionis etiam ex cauſa reſignationis, aut derogationis, aut ſuſpenſionis. In quo decreto auget Pontifex poteſtatem aliàs Ordinariis conceſſam vniendi beneficia ſuæ diœceſis, vt eam exercere poſſint tanquam Apoſtolicæ Sedis delegati.

12 Solum eſt dubium: an ex vi huius decreti poſſit Epiſcopus vnire beneficia quælibet cum curatis abſque capituli conſenſu? Et ratio difficultatis eſt; quia Legatus à latere non tenetur hunc conſenſum expoſtulare, vt dictum eſt §. præcedenti. At Epiſcopus in hoc caſu procedit tanquam Apoſtolicæ Sedis delegatus. Ergo non tenetur conſenſum capituli in vnione facienda expectare: & ita tenet Nau. *conſ. 10. de efficio delegati in noua edit.* Prax. *Epiſc. 2. p. verbo vnio §. 9.* Nihilominus tenendum eſt conſenſum capituli requiri: ſic docet, deciſumque refert à ſacra congregatione Garc. *12. p. de benef. c. 2. n.* 158. Sanch. *l. 7. in dec. c. 29. n.* 182. Aug. Barb. *alleg 66. n.* 29. Ratio præcipua eſt; quia Trid. notanter expreſſit vniones beneficiorum faciendas eſſe iuxta formam iuris, vt ex illis verbis colligeretur conſenſum capituli eſſe requirendum; ſiquidem in vnionibus ab Epiſcopo faciendis hic conſenſus expoſtulatur à iure, in *clem. ſi vna de rebus Eccleſ. non alien.*

13 Item Trid. *ſeſſ. 23. c. 18. de reform.* in fauorem ſeminarij decernit, vt poſſit Epiſcopus ei vnire & applicare, & incorporare aliquot beneficia ſimplicia cuiuſcunque qualitatis, & dignitatis fuerint, & etiam præſtimonia, vel præſtimoniales portiones nuncupatas etiam ante vacationem ſine cultus diuini, & illa obtinentium præiudicio; eſto beneficia ſint reſeruata, vel affecta, nec per reſignationes ipſorum beneficiorum vniones, & applicationes ſuſpendi, nec vllo modo impediri poſſint.

14 Circa quam vnionem aduerto. Epiſcopum non poſſe beneficia ſimplicia omnia ſuæ diœceſis ſeminario vnire, ſed aliquot, vt conſtat ex illis verbis. Nec non aliquot ſimplicia beneficia: & notauit Aloyſ. Riccius *praxi fori Eccleſ deciſ. 492. in 1. edit. & reſ. 383. n. 4. in 2. edit.* Barb. *alleg. 77. n. 29. & in declar. dicti loci concilij n. 27.* Hæc beneficia quæ vnienda ſunt non debent reſidentiam expoſtulare, ne diuinus cultus minuatur, & fructus qui ex vnione ſeminario facta accreſcere poterat, alia ex parte detrahatur; refert Barb. *in ſuprad. loco. c. n. 29* Item nec poſſunt ea beneficia vniri, quæ ad inferiorum collationem pertinent, neque quæ ſint iuris patronatus etiam Eccleſiaſtici, neque quæ ſint monaſteriis vnita vel annexa; quia præiudicaretur iuri horum quæſito: cui iuri non derogat concilium in ſupradicto loco, ſic Barb. ſupra. Neque item poteſt vnire beneficia commendata: quia hæc non vacant. Barb. *ibi.* Neque beneficia reſeruata, vel affecta poſt eorum vacationem, ſed ante tradit Barb. *de poteſt. Epiſcopi. alleg. 77. n. 30.* deciſumque refert Garc. *12. p. de benef. c. 2. n.* 102. Et ratio eſt; nam ante vacationem non eſt certum an vacatura ſint menſe Ordinario, vel reſeruato, ac proinde fraus, quæ interuenire poteſt vniendo beneficia reſeruata, & non reſeruata conſanguineis conferendo ceſſat. Quocirca ea beneficia quæ ita prouiſioni Apoſtolicæ ſubduntur, vt quocunque tempore vacent, ſemper ſint reſeruata, vt ſunt beneficia familiarium, Cardinalium, collectorum, ſubcollectorum, aliorumque Officialium Pontificis nunquam vniri poſſunt: Barb. & Garc *locis allegatis.* Patitur tamen hæc doctrina limitationem, niſi Epiſcopus prius vniſſet beneficia ſimplicia vacantia in ſuo menſe, & ad ſuam collationem ſpectantia; quia hac vnione tollit præſumptionem fraudis, quæ interuenit in vnione beneficiorum reſeruatorum: ſic tenet, & deciſum refert Zerola. *1. p. verbo ſeminarium. §. 5.* Garc. *12. p. de benef. c. 2. n. 104. & ſeq.* Barb. *dicto loco conc. n. 29. verſ. beneficia ſimplicia.*

15 Vt autem hæc vnio habeat effectum debet fieri ex conſilio quatuor deputatorum, duorum de capitulo, & duorum de clero; quia horum conſilium requirit Tridentin. tam pro detractione redditüum, quam beneficiorum vnione, ita vt vnio aliter facta nulla ſit. Quia ſub hac forma præſcribitur facienda: ſic Barb. *alleg. 77. n. 23.* Garc. *12. p. de benef. 2. n.* 190. deciſumque refert à ſacra congregatione. Hoc conſilium ſuccedit in his vnionibus conſenſu capituli, ac proinde adhibito horum deputatorum conſilio capituli conſenſus requiſitus non eſt. Gloſſa *12. p. de benef. cap. 2. n. 190.* Barb. *declar. conc. n. 29.* Verum eorum conſilio expoſtulato non tenetur eis acquieſcere, quia in ſupradicto Trid. decreto non imponitur hæc obligatio. Garc. *n.* 191. Gonz. *reg 8. Cancell. gloſſ. 46. n. 74. & per totam gloſſam.* Barb. *alleg 77. n. 82. & in remiſſ. conc. n 8.*

Deinde debet fieri vnio beneficiorum, poſtquam ex fructibus menſæ Epiſcopi, & capituli, aliorumque diœceſis beneficiorum pars aliqua competens detracta fuerit. Nam concilium prius hanc extractionem, quam beneficiorum vnionem præſcribit, vt conſtat ex contextu ſupradicti decreti: & notauit Gonz. *gloſſ. 5. §. 7. n. 75.* Barb. *alleg. 77. n. 2.*

Item præcedere debet vnionem beneficiorum ſeminarij erectio; aliàs nulla erit vnio. Quomodo enim vniri poteſt realiter beneficium ſeminario, quod in rerum natura non eſt? ſic tenent, deciſumque referunt Garc. *12. p. de benef. c. 2 n.* 193. Aug. Barboſ. *alleg. 77. n. 23. &* 25. Aloyſius Riccius *praxi fori Eccl. in 2. edit. reſol. 380. n. 1.* Gonz. *reg. 8. Cancell. gloſſ. 5. §. 7. n. 68.* Seminarium erectum eſſe cenſetur, cum in aliqua domo ſiue empta ſiue conducta ſcholares aliqui adſunt, & magiſtri ad eos docendos deſignati ſunt, Gar. & Barb. *ſupra.*

16 Sed aduerſus hanc conditionem fortiter Gonz. *à num. 75.* inſurgit; exiſtimat namque ceſſante fraudis ſuſpicione poſſe beneficia vniri ſeminario nondum actu erecto, ſed quod paratur erigi. Mouetur; quia Trident. ſtatuit ad collegij fabricam inſtituendam, & ad mercedem præceptoribus, & miniſtris ſoluendam, & ad alendam iuuentutem, vt aliqua portio ex fructibus menſæ Epiſcopalis, & capituli, & quarumcunque dignitatum, officiorum, perſonatuum, præbendarum detrahatur, nec non & aliqua ſimplicia beneficia vniantur. Ergo vnio beneficiorum, ſicut & fructuum detractio non debet ſeminarij erectionem ſubſequi. Nam rectus ordo poſtulat, vt priuſquam ſcholares admittantur, & magiſtri deſignentur, diſpoſitum ſit, vnde ſuſtentari poſſint. Neque obſtat quod collegium, ſeu ſeminarium actu non ſit, ſi tamen eſt in procinctu vt fiat; quo minus beneficia ei vniri poſſint; quia ob illam præparationem, & futuram de proximo erectionem reputatur erectum, & conſtitutum: ea namque de cauſa pecunia deſtinata ad emptionem rei immobilis inter immobilia cenſetur, *leg 8. § quid ergo ff. de contrario iudicio tutelæ*: quia ratione deſtinationis naturam rei deſtinatæ ſortitur. Deinde praxi receptiſſima ſtatutum eſt, legata relicta pro ſeminariis erigendis, & inſtituendis valida eſſe. text. *in leg. ſeruos. 35. ff. de liberali cauſa. leg. ſeruos, 17. ff. de alimentis legatis.* Ergo beneficiorum vnio valida erit pro ſeminario erigendo, & inſtituendo; quia ex deſignatione, & præparatione ad effectum vnionis, ſicut & legati erectum, & inſtitutum cenſetur. Et confirmo, ſi ſeminarium pro aliquo tempore deſinat eſſe ſtatim erigendum; non proinde perit vnio beneficiorum ei perfectè vnitorum, vt tenet Garcia *12. p. de benef. c. 2. n. 199.* Sed in hoc caſu dandum eſt ſubiectum, in quo vnio permaneat, quod non poteſt eſſe aliud quam ſeminarium denuo breui tempore erigendum. Ergo hoc idem ſubiectum eſſe poteſt ad primo recipiendam vnionem.

Fateor hanc rationem efficacem eſſe, illaque motus adhærerem ſententiæ Gonz. quam etiam de nouo defendit Gratian. *diſceptat. forenſ. c. 248. n. 71. & c. 385. n. 5.* niſi ſacra congregatio, & grauiſſimus Rotæ conſiſtorius contrarium declaraſſet.

17 Ruſſus Trid. *ſeſſ. 24. c. 13. de reform.* ſtatuit ne Eccleſiæ parochiales monaſteriis quibuſcunque aut Abbatiis, ſeu dignitatibus, ſiue præbendis Eccleſiæ Cathedralis, vel Collegiatæ, ſiue aliis beneficiis ſimplicibus, ſeu hoſpitalibus, militiiſve non vniantur. Ex quo textu manifeſtè conſtat reſtrictam eſſe poteſtatem iure communi ordinariis conceſſam: ius namque commune (vt vidimus) concedebat Epiſcopis poteſtatem vniendi quælibet beneficia ſuæ diœceſis aliis beneficiis, monaſteriis, & piis locis; ex hoc tamen decreto non valent ordinarij vnire beneficia curata beneficiis ſimplicibus, neque monaſteriis, neque aliis locis: ſic Azor. *2. p. inſt. lib. 6. c. 28. q. 17.* Sanch. *lib. 7. in decal. c. 29 n.* 184. Garc. *12. p. de benef c. 2. n.* 87. Barb. *alleg. 66. n.* 10.

18 Hanc deciſionem limitant Gonzal. *Gloſſ. 6. n 96.* Barboſa *dicta alleg. 66. num. 13.* vt procedat in parochiali habente certos terminos, & limites; ſecus in parochiali, quæ ſolum ex familia, populoque diſtinguitur, promiſcueque à pluribus ſacramenta recipit. Quia hæc non videtur eſſe parochialis propriè; ac proinde in decreto prohibente parochialium vnionem comprehendi non debet: & ita dicti Doctores teſtantur à ſacra congregatione deciſum in hæc verba. Parochiæ quæ certos fines non habent, ſed certum tantum populum, & per certas familias diſtinguntur, vſque adeo vt ſacramenta promiſcuè non adminiſtrentur hoc concilii decreto vtique non comprehenduntur. Sed hæc limitatio nullatenus admittenda eſt: nam licet illa Eccleſia propriè parochialis non eſſet; eſt tamen propriè beneficium parochiale, cuius vnionem concilium interdicit. Neque relata deciſio ſacræ congregationis contraria eſt. Nam vt rectè aduertit Garc. *12. p. de benef. c. 2. n. 89.* illa deciſio refertur ad decretum illud contentum in finalibus verbis *dicti c. 13.* quo cauebatur debere Epiſcopũ in illis parochialibus Eccleſiis, quæ certos non habent fines, neque earum rectores proprium populum quem regant, ſed promiſcuè petentibus ſacramenta adminiſtrant, diſtincto populo in certos, pro-

priaſque parochias vniquique ſuum perpetuum, peculiaremque parochum aſſignare, qui eas cognoſcere valeat & à quo ſolo ſacramenta ſuſcipiant, aut vtiliori modo prout loci qualitas exegerit prouideant. Sub hoc ergo decreto decidit ſacra congregatio non comprehendi Eccleſiam parochialem, quæ etſi certos fines non habeat; habet tamen certum populum;& per certas familias diſtinguitur, ita vt ſacramenta promiſcuè non adminiſtrentur. De decreto autem vnionis nihil dicit.

Secundò limitat Barb. 3.*p. de poteſt. Epiſc. alleg.*66.*n.*13, vt non procedat in vnione, quæ fieret pro fundatione, augmento, vel cõſeruatione collegiorum,& aliorum piorum locorum ad fidei Catholicæ defenſionem,& propagationem bonarúmque artium cultum,& adducit Gonz. Gloſſ. 5.§.7.*n.*46. Sed neque hæc limitatio admittenda eſt, Quia decretum Trid. abſoluitè prohibet vniones Eccleſiarum parochialium abſque ſupradicta limitatione. Ergo abſque fundamento apponitur hæc limitatio. Deinde quia ſeminario non permittit concilium vniones fieri de beneficiis curatis, ſed ſolum de aliquibus ſimplicibus, cum tamen ſeminarium inſtituatur ad fidei Catholicæ defenſionem & propagationem, bonarúmque artium cultum. Ergo ille finis non præſtat facultatem parochiales vniendi. Neque Gonz. de hoc caſu loquitur, ſed de *regula* 12. *Cancell.* in cuius reſeruatione cenſet ſupradictas vniones factas pro fundatione, augmento, vel conſeruatione collegiorum, &c. non comprehendi.

19 Deinde *ſeſſ.*24. *c.*15. *de reform.* ſtatuit in Eccleſiis Cathedralibus,& Collegiatis inſignibus vbi frequentes adeoque tenues ſunt præbendæ ſimul cum diſtributionibus quotidianis, vt ſuſtinendo decenti canonicorum gradui pro loci,& perſonarum qualitate non ſufficiant, licere Epiſcopis cum conſenſu capituli vel aliquot ſimplicia beneficia, non tamen regularia iis vnire, vel ſi hac ratione prouideri non poſſit aliquibus ex iis ſuppreſſis cum patronorum conſenſu, ſi de iure patronatus laïcorum ſint, &c. Ex quibus verbis conſtat aliqua ex parte poteſtatem Ordinariorum in hac vnione eſſe temperatam,& aliqua ex parte auctam. Temperata eſt; quia ſola beneficia ſimplicia vnienda conceditur, ſub quibus non comprehenduntur dignitates, provt tenent, deciſúmque referunt, Garcia 12.*p. de benef.c.*2. *n.*89. Riccius *reſol.*383. *n.*5. *limit.*4. *in ſecunda editione* cum tamen iure communi omnia vniri poterant. Aucta tamen eſt ordinaria poteſtas, quia beneficia patronatus Eccleſiaſtici vniri abſque patronorum conſenſu poſſunt. Nam cum Trid. ſolum patroni laïci conſenſum requiſierit, ſatis indicauit Eccleſiaſtici patroni conſenſum neceſſarium non eſſe:& ita tenet Sanch. *lib.*7. *in decal.c.*29.*n.*185. Qui *n.*186. optimè aduertit hanc poteſtatem Ordinariis conceſſam vniendi beneficia ſimplicia patronis Eccleſiaſticis irrequiſitis, eſſe poteſtatem delegatam & non ordinariam. Quia ex ordinaria poteſtatem patronorum Eccleſiaſticorum conſenſus expoſtulandus eſt.

20 Denique *Trid. ſeſſ.*25.*c.*9. *de reform.* prohibet vnionem cuiuſcunque beneficij liberi cum beneficiis iuris patronatus,& quæ factæ fuerint examinentur: in quo decreto ius commune temperauit; quia iure communi talis reſtrictio non habebatur: & notauit Garcia 12.*p. de benef.c.*2.*n.*91. cum Franc. Leone. *in theſauro fori Eccleſiaſt.c.*31.*n.*14.

21 Ex his infertur non eſſe à Trident. ſublatam poteſtatem vniendi beneficia ſimplicia monaſterio, alteriue loco religioſo, *iuxta clement.*2. *de rebus Eccleſ. non alienand.* & *cap. conſultationibus, de donationib.* Si illud monaſterium, vel locus religioſus, cui beneficium vniendum eſt, ſit intra diœceſim, cuius eſt beneficium. Quia Trident. ſolum prohibuit vnionem quorumcunque beneficiorum extra diœceſim, & intra diœceſim curatorum beneficiorum cum non curatis. Ergo beneficia ſimplicia monaſterio extra diœceſim exiſtentia vniri poſſunt: & ita notauit Sanch. *d.lib.*7. *in decal.c.*29.*n.*187. Ex qua doctrina ipſe colligit, *n.* 188. & benè poſſe Epiſcopum ſtatuere, vt id beneficium à te vnitum monaſterio regatur per religioſos ad nutum amobiles: quia ratione vnionis iam beneficium illud naturam mutauit, & regulare factum eſt.

§. IV

Quando vnio cenſeatur effectum ſortita,& qualiter probetur,& reuocari poſſit.

1 *Quæ ſint examinanda.*
2 *Explicatur quando vnio effectum ſortiatur.*
3 *Quomodo vnio probanda ſit.*
4 *Qualiter reuocetur, & quæ ad eius reuocationem requirantur.*

1 TRia in hoc puncto veniunt examinanda. Primum quando vnio reputetur ſortiri effectum; vt ſic non detur locus reuocationi, de qua in *reg.*12 *Cancell* & *in Trid. ſeſſ.*7.*c.*6. *de ref.* Secundum, qualiter probandum ſit, eſſe factam. Tertium qualiter facta reuocari poſſit.

2 Circa primum aduerto dupliciter beneficium vniri poſſe alteri beneficio, vel loco pio, primo, antequam vacet. Si beneficium vniatur antequam vacet; clarum eſt, vnionem non poſſe effectum ſortiri ante illius vacationem. Quia poſſeſſum ab altero non poteſt pio loco effectualiter vniri; quapropter vniens beneficium viuente illius poſſeſſore non prætendit vt ex tunc vnio habeat effectum, ſed vt illum cum habeat vacauerit: Gloſſ. *in clement. ſi vna de rebus Eccleſ. benef. non alien. verbo vocatus.* Mandoſ. *reg.* 12. *Cancellar.q.*5.*n.*1. Garcia 12.*p. de benef.c.*2.*n.*97. Poſita vero vacatione beneficij vnio antea facta effectum ſortitur ſi illius poſſeſſionem accipias. Et idem eſt, ſi beneficij vacantis vnio fiat; debes enim illius vnionis accipere poſſeſſionem, vt cenſeatur vnio effectum ſortita: primus enim & præcipuus vnionis effectus eſt poſſeſſio: ſic pluribus deciſionibus firmat. Garcia 1.2.*q. de benef.c.*2.*n.*281. & *ſeqq.* Non tamen eſt opus, vt fructus illius beneficij vniti percipias, quia fructuum perceptio eſt ſecundarius effectus vnionis,& naſcitur ex vnione perfecta, illiuſque poſſeſſione: ſic aliis relatis, Garc. *ſup.n.*299. An autem poſſeſſio debeat eſſe pacifica, vel ſufficiat litigioſa. Garc. *n.*292, exiſtimat litigioſam ſufficere. Et probari poteſt: quia eſto poſſeſſio litigioſa ſit, ex vi vnionis capta eſt. Ergo eſt illius effectus. Ergo vnio cuius eſt accepta poſſeſſio effectum ſortita eſt. At verius credo poſſeſſionem pacificam requiri; quia poſſeſſio litigioſa vera poſſeſſio non eſt, neque ius concedit fructus percipiendi. Cum ergo ius requirit ne vniones reuocari poſſint, vt effectum fuerint ſortitæ, de effectu vero, ac fructifero intelligendum videtur.

3 Circa ſecundum de vnionis probatione regula eſt ab omnibus recepta vnionem non præſumi; ſed probandam eſſe ab eo, qui eam factam aſſerit. Quia eſt quid facti, & odioſum. Mandoſ. *reg.*12. *Cancell.q.*7.*lib.*5. Menoch. *lib.*6. *præſumpt.*80.*n.*1. Garcia 12.*p. de benef.c.*2.*n.*225. Auguſt. Barboſa *allega* 66.*n.*53. Hi ergo Doctores teſtantur probandam eſſe vnionem per inſtrumentum, ſeu litteras ipſius vnionis. Nam cum vnio fieri non poſſit ſolo verbo, ſed ſcriptura, legitima illius probatio eſt quæ ex ſcriptura ipſius vnionis deſumitur. Si autem hæc non comparet, affirmant probari poſſe teſtibus vnionem, ſi qui ſint qui ſcripturam viderint. Deinde ſi deponant teſtes de tempore immemoriali, vel quadragenario cum titulo: nam hæc præſcriptionem præſtant iuri communi derogantem. Item cenſent probari poſſe per inſtrumenta antiqua ad minus duo, quibus aſſeratur vnio; quia hæc antiqua inſtrumenta loco teſtium deponentium de immemoriali ſuccedunt, eaque de cauſa debent eſſe inſtrumenta diuerſarum perſonarum, & ita antiqua, vt centeſſimum annum attingant. Confeſſione autem partis aduerſæ affirmant vnionem non probari, ſicut nec titulum beneficij, nec ius patronatus illius, niſi aliis coniecturis adiuuetur, prodeſſe tamen vt ei imponatur perpetuum ſilentium ne vnionem impugnet.

4 Tandem de reuocatione dicendum breuiter eſt regulariter eos omnes, qui poteſtatem habent Eccleſias coniungendi habere poteſtatem coniunctas diſſoluendi. Res enim per quaſcunque cauſas naſcitur per eas diſſoluitur. Vnde Epiſcopus Legatus à latere, & capitulum Sede vacante diſſoluere poterit vniones, quas ipſi præſtare poſſunt, tametſi de facto fuerint factæ à Romano Pontifice. Quia Pontifex vniendo beneficia, Ordinariorum poteſtati derogare non intendit; ſic Rebuff. *prax. benef. tit. de vnionis reuoc.n.*16. Azor. *aliis relatis*, 2.*p.lib.*6.*c.*29.*q.*5. Garc. 12.*p. de benef.c.*2.*n.*303. Qui vero non iure ordinario, ſed conſuetudine, priuilegio, vel præſcriptione vnire beneficia poſſunt, ea nequeunt diſſoluere. Quia eſt quid diuerſum & conſuetudo, priuilegium,& præſcriptio non extenditur ad contraria, ſic Azor. *d.c.*19.*q.*5. Rebuff. *n.*20.

Ad reuocandam vnionem cauſa neceſſitatis, vel vtilitatis Eccleſiæ probanda eſt, ſicuti ad illam faciendam; alias nulla erit reuocatio. Non tamen exiſtimo ita clarè probandam eſſe Eccleſiæ neceſſitatem, vel vtilitatem ad reuocationem, ſicut ad vnionem; quia vnio beneficiorum eſt odioſa,& iuri communi aduerſa, quod prætendit vt ſingula beneficia ſingulis conferantur. Quare ſi cauſa ob quam facta vnio eſt ceſſet reuocari vnio poteſt, vt benè expendit. Azor. 2.*p.lib.*6.*c.*29.*q.*4.

Deinde requirendus eſt capituli conſenſus, ſicuti requiritur ad vnionem faciendam, vt probat *textus. in clem. fin. de Rebus Eccleſiæ non alien.* Rebuff. *dicto. tit. de vnionis reuoc. à n.*24. Azor. *c.*29.*q.*5. *fine.* Garcia 12.*p.c.*2.*n.*307.

Item vocandi ſunt ad reuocationem ij omnes quorum intereſt eam vnionem non reuocari. Quapropter inquit Azor. *q.*6. vocandum eſſe prælatum vtriuſq; diœceſis, ſi beneficium ad duas diœceſes ſpectet. *c. ne S. de vacante. c. ſicut vnire. De exceſſibus prælat.* Deinde patronus cum ſua interſit; vtpote ad quem ius patronatus redit. Similiter is qui Eccleſiam coniunctam poſſidet, & eius Vicarius qui in ea commoratur; quia vtriuſque cauſa agitur: conſentit Rebuff. *dicto tit. de vnionis reuoc.n.*29. Garc. *n.*308. Denique ſi Eccleſia poſſeſſore vacat conſtituendus eſt defenſor; quia vnionis reuocatione beneficium quod erat Eccleſiæ ab ea diſiungitur, & ſeparatur; ac proinde eſt vera alienatio. Debet ergo defenſor conſtitui; & ita tradit Garcia *dicto n.* 308. *cum* Gloſſa *clem. fin. De rebus Eccleſ. non alien. verbo vacabat iuncto verbo defenſor.* Et hæc de beneficiis.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN